Lähettäjä: Tervonen Markus (OM) [markus.tervonen@om.fi]
Lähetetty: 16. toukokuuta 2016 11:07

Manttaalikunnista sen verran, että niiden oikeudellinen muoto ja tehtävät perustuvat 1800-luvun lopulta oleviin kunnallishallintoa koskeviin asetuksiin (asetus kunnallishallituksesta maalla 4/1865 ja maalaiskunnan kunnallishallintoasetus 21/1898). Manttaalikunnilla on niiden tehtävien hoidon rahoittamiseksi ollut myös jonkinlainen verotusoikeus (=manttaalimaksut). Käytännössä manttaalikuntien aikaisemmin suorittamat aluehallintotehtävät ovat siirtyneet yleiselle kunnallishallinnolle ja manttaalikuntien varainkäyttö on viime vaiheessa koostunut avustuksista maatalouden tuottajajärjestöille ja muille yhdistyksille. Tästä taustasta MTK lienee myös poiminut ajatuksen manttaalikuntien lakkauttamista koskevaksi sääntelyksi.

Manttaalikuntien osalta ei siten käsityksemme mukaan ole kyse yleisen yhdistyslainsäädännön soveltamisesta tai muutostarpeista. Toisaalta manttaalikuntien (kunnallishallinnon järjestämiseen liittyvä) historia, oikeudellinen muoto ja tehtävät poikkeavat niin olennaisesti yleisestä yhteisöoikeudesta, ettei manttaalikuntien lakkauttamisen yhteydessä mahdollisesti ratkaistavaksi tulevia erityiskysymyksiä (esim. minkälaisessa menettelyssä ja kenen vastuulla/toimesta selvitys tehdään, miten jäljellä olevat mahdollisesti verotusoikeuden(kin) perusteella manttaalikuntaan tulleet varat käytetään) ole ollut mahdollista/tarkoituksenmukaista arvioida yhdistyksiä koskevien rekisteripoisto- ja purkusäännösten kehittämisen yhteydessä. Sitä en osaa arvioida, onko manttaalikunta-instituutio käytännössä hallitusti ”purettu” kunnallishallinnon kehittämisen yhteydessä vai onko jossakin todella MTK:n mainitsemia käyttämättömiä varoja. Viime kädessä tämän selvittäminen ja arviointi kuulunee VM:ön hallinnonalaan.

yt,

Markus